

Gemeente nog niet klaar voor sociale werkvoorziening nieuwe stijl

De Wet werken naar vermogen, die op 1 januari 2013 van kracht wordt, heeft verstrekende gevolgen voor grote groepen mensen met een arbeidshandicap. Minder mensen zullen aan het werk kunnen via de sociale werkvoorziening (SW). De andere arbeidsgehandicapten zullen voor werk bij de gemeente aankloppen, terwijl er minder geld beschikbaar is. De gemeente Amsterdam is zich bewust van de ingrijpende veranderingen, maar is nog niet klaar met de voorbereiding erop. Dit schrijft de rekenkamer in het rapport *Sociale werkvoorziening in Amsterdam. De uitdaging van een kostenbewuste en mensgerichte aanpak*.

Achtergrondinformatie

De gemeente Amsterdam heeft de uitvoering van de sociale werkvoorziening uitbesteed aan Stichting Pantar Amsterdam. De Dienst Werk en Inkomen van de gemeente is belast met het toezicht op Pantar. Op dit moment biedt Pantar 3.500 Amsterdamse arbeidsgehandicapten de mogelijkheid om in de sociale werkvoorziening onder aangepaste omstandigheden te werken. Van deze 3.500 werken er 1.700 op een interne, beschutte werkplek bij Pantar. Circa 1.400 Amsterdammers zijn in dienst van Pantar en werken op detachingsbasis bij een reguliere werkgever. Daarnaast zijn 400 SW-medewerkers in dienst bij een reguliere werkgever (Begeleid Werken). Deze werkgevers ontvangen van Pantar een loonkostensubsidie.

Gestart met voorbereiding op toekomst, maar nog geen echte keuzes

Ter voorbereiding van de nieuwe wet hebben de gemeente en Pantar in 2010 nagedacht over mogelijke bezuinigingsmaatregelen en beleidsaanpassingen. De rekenkamer adviseert de gemeente om nu de volgende stap te zetten en een keuze te maken over de toekomstige invulling van de SW. De gemeente heeft de afgelopen jaren jaarlijks minimaal € 4 miljoen bijgedragen aan de SW. Gegeven de fors verminderde bijdrage van het Rijk (nu € 91 miljoen) staat de gemeente voor de vraag of ze dit bedrag verder wil verhogen. Daarnaast is nog niet duidelijk wie zal opdraaien voor toekomstige tegenvallers: Pantar of de gemeente? Bovendien is het van belang om niet alleen keuzes te maken voor de toekomstige SW-medewerkers, maar ook voor andere arbeidsgehandicapten die door de nieuwe wet niet meer in aanmerking komen voor een SW-plek of een Wajong-uitkering. De gemeente krijgt door de nieuwe wet namelijk de taak om ook deze mensen, met behulp van loondispensatie, aan het werk te helpen bij reguliere werkgevers.

Toezeggingen college van burgemeester & wethouders

In november 2011 heeft de rekenkamer, vooruitlopend op het nu verschenen eindrapport, in een rekenkamerbrief verslag gedaan van haar tussentijdse bevindingen. De brief heeft ertoe geleid dat het college van B&W drie toezeggingen heeft gedaan om de uitvoering van de sociale werkvoorziening te verbeteren. De lange wachtlijst (1.131 personen, gemiddelde wachttijd 28 maanden) wordt opgeschoond. Op hoofdlijnen zijn nu afspraken vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst met Pantar. Ook zal het college de beleidsdoelstellingen voor SW-medewerkers herzien. In het eindrapport doet de rekenkamer vijf nieuwe aanbevelingen voor een betere voorbereiding op de toekomst. Het college van B&W heeft aangegeven alle aanbevelingen over te nemen. Omdat het college bij sommige aanbevelingen kanttekeningen plaatste, heeft de rekenkamer nog zes aandachtspunten geformuleerd die de raad kan betrekken in de discussie met het college.